

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: piątek, 18, styczeń 2013 23:00

Bernadeta Skóbel

Odslony: 2164

Kontynuując nasz cykl dzisiaj słów kilka na temat udziału jednostek samorządu terytorialnego w stowarzyszeniu osób fizycznych.

Udział jednostki samorządu terytorialnego w stowarzyszeniu osób fizycznych

Wątpliwości prawne budzi możliwość udziału jednostek samorządu terytorialnego w stowarzyszeniach osób fizycznych, w charakterze tzw. członka wspierającego. W Wyroku WSA w Rzeszowie z dnia 5 czerwca 2008 r. sygn. II SA/Rz 266/08 (źródło: CBOSA), wskazano, że przepis ograniczający formę zrzeszania się gmin tylko w celu wspierania idei samorządu terytorialnego oraz obrony wspólnych interesów, wyklucza możliwość przystąpienia gminy jako członka wspierającego do stowarzyszenia działającego na podstawie ustawy Prawo o stowarzyszeniach i nie mającego charakteru stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego. Zdaniem sądu kwestię zrzeszania się jednostek samorządu terytorialnego reguluje wprost art. 172 Konstytucji RP zawarty w rozdziale VII "Samorząd terytorialny". Przepis ten w ust. 1 stanowi, iż jednostki samorządu terytorialnego mają prawo zrzeszania się, natomiast ust. 2 ustanawia prawo tych jednostek przystępowania do międzynarodowych zrzeszeń społeczności lokalnych i regionalnych oraz współpracy ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw. Samorząd terytorialny ma zatem konstytucyjne prawo do zrzeszania się, ale uregulowane odrębnie od uprawnień obywateli, dla których stosowne unormowania zawarte są w rozdziale II Konstytucji zatytułowanym "Wolności, prawa i obowiązki człowieka i obywatela".

Podobne stanowisko ten sam sąd wyraził już we wcześniejszym wyroku z dnia 25 stycznia 2006 r. II SA/Rz 524/05 LexPolonica nr 2141461

Mniej rygorystyczne podejście zaprezentował Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 11 stycznia 2010 r. sygn. I OSK 60/10 (źródło: CBOSA). Sąd nie zakwestionował prawa jednostki samorządu terytorialnego (gminy) do udziału w stowarzyszeniu osób fizycznych, w charakterze członka wspierającego, o ile cele tego stowarzyszenia będą odpowiadały celom określonym w art. 84 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym.

Zatem, które stanowisko jest prawidłowe. Osobiście bliższe mi jest bardziej rygorystyczna interpretacja przepisów. Należy zauważyć, że zgodnie z ustawą prawo o stowarzyszeniach (art. 8) Nadzór nad działalnością stowarzyszeń jednostek samorządu terytorialnego sprawuje wojewoda, a pozostałych starosta. Przyjęcie, że jednostka samorządu terytorialnego może przystąpić do stowarzyszenia osób fizycznych w niektórych przypadkach mogłoby prowadzić do powstania oczywistego konfliktu interesów – dotyczy to sytuacji gdy członkiem wspierającym byłby powiat, a nadzór nad stowarzyszeniem sprawowałby starosta tego powiatu, jak i sytuacji gdy członkiem powiatu byłaby gmina – w takim przypadku starosta sprawowałby nadzór nad jednostką samorządu terytorialnego innego szczebla, co wydaje się niedopuszczalne, zważywszy, że ustawodawca tworząc poszczególne szczeble samorządu zrezygnował z ich hierarchicznego podporządkowania pomiędzy nimi.